

Kansaneläkelaitoksen laiminlyönti toimittaa toimeentulotukihakemus toimivaltaiseen kuntaan

KANTELU

Kantelija on 21.9.2022 oikeuskanslerille osoittamassaan kantelussa arvostellut sitä, että Kansaneläkelaitoksen (Kela) 20.9.2022 antamasta perustoimeentulotukipäätöksestä ei ilmennyt, oliko hakemusta siirretty kunnan ratkaistavaksi siltä osin kuin hän oli hakenut perustoimeentulotukihakemuksen yhteydessä myös täydentävää tai ehkäisevää toimeentulotukea siinä mainittua tarkoitusta varten.

SELVITYS

Kela on antanut asiasta siltä pyytämäni 16.2.2023 päivätyn Lakipalveluryhmän selvityksen ja siihen liitetyn samana päivänä päivätyn Kelan etuuskien ja palvelujen suunnitteluyksikön selvityksen.

Selvitykset lähetetään kantelijalle tiedoksi tämän päätöksen ohessa.

RATKAISU

Oikeusohjeet

Toimeentulotuen toimeenpanosta säädetään toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) 4 §:ssä. Lain 7 §:ssä tarkoitetun perustoimeentulotuen toimeenpanon osalta lain mukaisia tehtäviä hoitaa Kela, mutta täydentävän ehkäisevän toimeentulotuen osalta vastuu toimeenpanosta on kuulunut 31.12.2022 saakka kunnille (1.1.2023 voimaan tulleen muutoksen jälkeen hyvinvointialueille).

Mainitun lain 31.12.2022 saakka sovelletun 14 d §:n (815/2015) 1 momentin (1107/2016) mukaan Kansaneläkelaitoksen oli hakijan pyynnöstä toimitettava hakemus viipymättä asiassa toimivaltaiseen kuntaan tehtyään hakemuksen perusteella päätöksen perustoimeentulotuesta, jos hakija oli esittänyt hakemuksessaan muita kuin lain tuolloin voimassa olleissa 7 a §:ssä (toimeentulotuen perusosalla katettavat menot) tai 7 b §:ssä (muut perusmenot) mainittuja menoja. Nykyisin vastaavanlainen säännös toimeentulotukea koskevan asian siirtämisestä Kelasta hyvinvointialueelle on lain 14 c §:ssä (1023/2022).

Kelan selvitys

Kantelija oli 2.9.2022 toimittanut Kelalle sähköisen perustoimeentulotukihakemuksen ajalle 1.9.–30.9.2022. Kantelija oli kirjoittanut hakemuksensa lisätietoihin, että mikäli Kela ei myönnä perustoimeentulotukea maksusitoumuksineen, tulisi kunnan ne myöntää. Hän oli ilmoittanut hakevansa toimeentulotukea hakemuksessa mainitun ammatin koulutukseen, pätevyyskirjan saamiseen ja harjoittamisen aloittamiseen.

Kela oli antanut kantelijalle 20.9.2022 hylkäävän päätöksen, koska kantelija ei ollut annetussa määräajassa toimittanut häneltä pyydettyjä tietoja ja selvityksiä.

Kela pahoittelee selvityksessään kantelijalle, ettei hakemusta tämän pyynnöstä huolimatta ollut siirretty kuntaan hakemuksen käsittelyn yhteydessä, vaikka kantelija oli esittänyt hakemuksessa muita kuin toimeentulotuen perusosalla tai muina perusmenoina huomioitavia menoeriä.

Kela on selvityksessään tuonut esiin, että mikäli Kela ei siirrä hakemusta toimivaltaiselle viranomaiselle, asiakkaalla on aina mahdollisuus hakea täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea myös suoraan tuolta viranomaiselta.

Johtopäätökset ja toimenpiteet

Kela on asiassa myöntänyt laiminlyöneensä toimittaa kantelijan toimeentulotukihakemuksen toimivaltaiselle viranomaiselle.

Kiinnitän Kelan huomiota laissa säädettyyn velvollisuuteen toimittaa toimeentulotuen myöntämisestä koskeva hakemus hakijan pyynnöstä toimivaltaiselle viranomaiselle silloin, kun hakija on esittänyt hakemuksessaan muita kuin Kelan vastuulle kuuluvaan perustoimeentulotukeen kuuluvia menoja.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Petri Martikainen

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Maija-Liisa Goebel